Cadrul temporar pentru ajutoare de stat pentru sprijinirea economiei din Uniunea Europeană suferă modificări pentru a doua oară în contextul focarului de infecție cu COVID-19 | Mihaela Mitroi

Autor: **Mihaela Mitroi**, Partener, Asistență Fiscală și Juridică, EY România, lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA)

Contextul evoluției economiei globale pune sub semnul întrebării care va fi momentul redresării cu adevărat al acesteia. Un termen rezonabil și foarte optimist era probabil până la sfârșitul acestui an, dar există multe semne de îngrijorare pentru Uniunea Europeană ținând cont de rezultatele de până acum. Acesta este motivul pentru care cadrul temporar pentru ajutoarele de stat pentru sprijinirea economiei din Uniunea Europeană suferă modificări pentru a doua oară în contextul focarului de infecție cu COVID-19.

De la primul amendament din 3 aprilie 2020 în care erau prevăzute cinci tipuri de ajutoare pentru statele membre (subvenții directe și avantaje fiscale selective, garanții de stat pentru împrumuturi accesate de companii de la bănci, împrumuturi publice subvenționate către companii și garanții pentru băncile care canalizează sprijinul către economia reală, asigurare de credit la export pe termen scurt), în luna

mai apare și cea de-a doua modificare prin adoptarea unor măsuri de recapitalizare și de datorii subordonate.

Până în prezent Comisia a aprobat acordarea de ajutoare de stat de aproximativ 1,9 trilioane euro, din care România a beneficiat doar de 3,3 miliarde de euro. Modificarea din mai stabilește criterii pe baza cărora statele membre pot oferi recapitalizări și instrumente de datorie subordonată societăților aflate în dificultate. Cadrul temporar vizează protejarea condițiilor de concurență echitabile în UE și stabilește o serie de garanții pentru a evita denaturări nejustificate ale concurenței pe piața unică. Acesta va rămâne în vigoare până la sfârșitul lunii decembrie 2020. Pentru măsurile de recapitalizare, Comisia a prelungit această perioadă până la sfârșitul lunii iunie 2021.

În ceea ce privește ajutorul de recapitalizare pentru societăți, cadrul temporar permite prin această modificare intervenții publice punctuale, sub forma unui ajutor de recapitalizare acordat societăților nefinanciare aflate în dificultate. Societățile aflate deja în dificultate la 31 decembrie 2019 nu sunt eligibile pentru ajutor în temeiul cadrului temporar.

Condițiile referitoare la necesitatea, caracterul adecvat și amploarea intervenției statului prevăd faptul că ajutorul de recapitalizare ar trebui acordat numai dacă nu există nicio altă soluție adecvată, iar intervenția trebuie să aibă în vedere interesul comun. Recapitalizările nu ar trebui să depășească minimul necesar pentru a asigura viabilitatea beneficiarului sau ceea ce este necesar pentru a se restabili structura capitalului beneficiarului la nivelul la care se situa aceasta înaintea izbucnirii epidemiei.

Apar și condiții privind participarea statului la capitalul societăților și remunerarea sa, precum și la încetarea participării statului la capitalul societăților în cauză. Astfel, statul trebuie să fie remunerat suficient pentru

riscurile pe care și le asumă. În plus, mecanismul de remunerare trebuie să încurajeze societățile beneficiare și/sau pe proprietarii acestora să răscumpere acțiunile dobândite de stat prin intermediul ajutoarelor de stat, pentru a garanta caracterul temporar al intervenției.

În plus, societățile beneficiare și statele membre au obligația să elaboreze o strategie de încetare a participării statului, în special în cazul societăților mari care au primit un ajutor de recapitalizare semnificativ. Există anumite interdicții cu privire la acordarea de dividende și răscumpărările de acțiuni și o limitare strictă a remunerării acordate conducerii, inclusiv o interdicție privind acordarea de prime salariale.

În cazul în care, la șase ani de la acordarea ajutorului de recapitalizare societăților cotate la bursă sau până la șapte ani în cazul altor tipuri de societăți, încetarea participării statului nu este confirmată, va trebui prezentat Comisiei un plan de restructurare a societății beneficiare.

Până la răscumpărarea a cel puțin 75% din valoarea măsurilor de recapitalizare, societăților beneficiare care nu sunt IMM-uri li se interzice în principiu să achiziționeze o participație de peste 10% într-o societate concurentă sau în alți operatori din același sector de activitate.

Cu privire la transparența și raportarea publică, este prevăzut faptul că în termen de trei luni de la recapitalizare statele membre trebuie să publice informații privind identitatea societăților care au primit ajutor și cuantumul ajutorului. Beneficiarii, alții decât IMM-urile, au obligații suplimentare de raportare legate de ajutor.

În ceea ce privește ajutoarele sub formă de instrumente de datorie subordonată acordate societăților, modificarea cadrului prevede și sprijinirea societăților care se confruntă cu dificultăți financiare prin furnizarea de instrumente de

datorie subordonată societăților în condiții avantajoase.

Datoriile subordonate nu pot fi convertite în acțiuni atâta vreme cât societatea are capacitatea de a-și continua activitatea, iar statul își asumă riscuri mai mici. Toate condițiile aplicabile măsurilor de recapitalizare menționate anterior se vor aplica și în cazul în care statele membre doresc să acorde instrumente de datorie subordonată al căror cuantum este superior pragurilor stabilite.

Cadrul temporar modificat va rămâne în vigoare până la sfârșitul acestui an, iar pentru măsurile de recapitalizare, perioada a fost prelungită până la sfârșitul lunii iunie 2021. Comisia va evalua ulterior dacă aceste termene vor fi sau nu prelungite în funcție de evoluția crizei actuale.

În concluzie, așteptăm cu nerăbdare adoptarea de către guvern a măsurilor de ajutor de recapitalizare pentru societăți precum și a ajutoarelor sub formă de instrumente de datorie subordonată întrucât este mare nevoie de alte forme de susținere a companiilor în România.